

Protokół XLIV

Sesji Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego

w dniu 26 czerwca 2014r.

Część uroczysta.

Uczczenie 100. Rocznicy Czynu Niepodległościowego Polaków podczas I Wojny Światowej.

Sesja rozpoczęła się o godz: 11:10 .

Obradom przewodniczył **Wiceprzewodniczący Sejmiku Józef Grabowski.**

Sesja odbyła się według następującego porządku.

1. Otwarcie sesji i powitanie gości.
2. Wprowadzenie - **przewodniczący obrad sesji Józef Grabowski.**
3. Uczczenie minutą ciszy pamięci Polaków poległych na polach bitewnych I Wojny Światowej.
4. Wystąpienie okolicznościowe - **Marszałek Województwa Adam Jarubas.**
5. Przedstawienie programu i organizatorów obchodów 100. Rocznicy Czynu Niepodległościowego Polaków podczas I Wojny Światowej – **Dyrektor Departamentu Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki - Jacek Kowalczyk.**
6. Walki legionowe na Ziemi Świętokrzyskiej – **prof. dr hab. Marek Przeniosło.**
7. Przyjęcie Apelu Radnych Województwa Świętokrzyskiego – **przewodnicząca Komisji Edukacji, Kultury i Sportu Marzena Marczevska.**

Przebieg sesji

Ad. 1

Wiceprzewodniczący Sejmiku Józef Grabowski powitał wszystkich przybyłych gości zgodnie z listami obecności (załączniki nr 1-6).

Ad.2

Wiceprzewodniczący Sejmiku Józef Grabowski poinformował, że pierwsza część dzisiejszej sesji poświęcona jest Uczczeniu 100. Rocznicy Czynu Niepodległościowego Polaków podczas I Wojny Światowej.

Ad.3

Wiceprzewodniczący Sejmiku zwrócił się z prośbą o uczczenie minutą ciszy pamięci Polaków poległych na polach bitewnych I Wojny Światowej.

Poprosił wszystkich zgromadzonych o powstanie.

Ad. 4

Głos zabrał **Marszałek Województwa Adam Jarubas**.

„Szanowni Państwo, Panie i Panowie,

Kiedy pociąg specjalny z Warszawy do Krakowa w maju 1939 roku wioził ciało Towarzysza Wiktora, Brygadiera Komendanta, Naczelnika i Marszałka Polski, ludzie stali przy torze i płakali. Żegnali Józefa Piłsudskiego, symbol niepodległej Polski.

20 lat wcześniej, w sierpniu 1914 roku, to właśnie on prowadził z Krakowa do Kielc kompanię tych, co „na stos rzucili swój życia los”. Wierzyli, że dojdą do Warszawy i powstanie Polska Niepodległa, w której będzie można urządzić życie lepsze i sprawiedliwsze dla wszystkich. Doszli, chociaż dopiero 4 lata później.

Przypomina ich wstrząsający w swej prostocie pomnik kieleckiej „Czwórki Legionowej” przed Wojewódzkim Domem Kultury.

Niepodległość była sprawą ówczesnej generacji, tej generacji, która w 1939 roku powiedziała: „Pokój jest rzeczą cenną i pożądaną. Nasza generacja skrwawiona w wojnie na pewno na pokój zasługuje. Ale pokój, jak prawie wszystkie sprawy tego świata ma swoją cenę, wysoką, ale wymierną. My w Polsce nie znamy pojęcia pokoju za wszelką cenę.”

Ale wiedzieli, jaką cenę ma wolność i pokój, bo swego patriotyzmu dowodzili w okopach I Wojny Światowej i później, kiedy z karabinem w ręku trzeba było wytyczać granice i ich bronić.

Różne były polityczne i militarne drogi Polaków do suwerennego państwa. O niepodległość negocjowano w Paryżu, Wiedniu, Moskwie, Waszyngtonie, Berlinie i walczono po przeciwnych stronach frontów wierząc, że na gruzach wrogów powstanie Polska.

Odwołując się do tradycji wkroczenia I Kompanii Kadrowej do Kielc, a następnie stworzenia w Kielcach ważnego ośrodka odradzającej się państwowości, budowania zrębów władzy cywilnej i wojskowej, powinniśmy pamiętać o tych wszystkich, których walka i praca złożyły się na wyzwolenie Polski.

I pamiętamy, że tu, na Ziemi Świętokrzyskiej walczyli, w Kielcach, nad Nidą i Wisłą. Powstał Komitet Honorowy Wojewódzkich Obchodów 100.Rocznicy Czynu

Niepodległościowego Polaków podczas I Wojny Światowej i przygotowany został program tych obchodów. Pragnę dzisiaj podziękować : jednostkom samorządu terytorialnego, instytucjom kultury, organizacjom społecznym za budowanie tej sztafety pamięci. Szczególnie dziękuję władzom samorządowym w Klimontowie, Nowym Korczynie, Ożarowie i Obywatelskiemu Komitetowi Budowy Pomnika Marszałka Józefa Piłsudskiego w Kielcach.

Dziękuję członkom Komitetu Honorowego za wsparcie idei obchodów, również za Państwa obecność na dzisiejszej ,uroczystej sesji.

Wierzę, że te wspólne działania będą ważnym czynnikiem tworzenia uzasadnionej dumy tożsamości narodowej.

Dziękuję Państwu za uwagę.”

Wiceprzewodniczący Sejmiku Józef Grabowski przedstawił i powitał członków Komitetu Honorowego 100. Rocznicy Czynu Niepodległościowego Polaków podczas I Wojny Światowej, wymieniając ich z nazwiska i funkcji:

1. hm. Dariusz Bińczak - Komendant Związku Harcerstwa Polskiego Chorągwi Kieleckiej,
2. Leszek Bukowski - Naczelnik Delegatury Instytutu Pamięci Narodowej w Kielcach,
3. Edmund Kaczmarek - Przewodniczący Konwentu Starostów Województwa Świętokrzyskiego,
4. Maciej Lis - Przewodniczący Wojewódzkiej Rady Kombatantów i Osób Represjonowanych,
5. Marcin Marciniewski - Prezes Zarządu Oddziału Świętokrzyskiego Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego,
6. Michał Markiewicz - Prezes Stowarzyszenia Związek Miast i Gmin Regionu Świętokrzyskiego,
7. nadbryg. Zbigniew Muszczak - Świętokrzyski Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej w Kielcach,
8. Małgorzata Muzoń- Kurator Oświaty w Kielcach,
9. Beata Oczkiewicz - Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej,
10. Bożentyna Pałka – Koruba – Wojewoda Świętokrzyski,
11. Wiesława Rutkowska- dyrektor Archiwum Państwowego w Kielcach,
12. prof. dr hab. Jacek Semaniak - Rektor Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach,
13. Tomasz Sot – Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu,

14. insp. Jarosław Szymczyk – Świętokrzyski Komendant Wojewódzki Policji w Kielcach,
15. płk. Wiesław Święchowicz – Szef Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w Kielcach,
16. Ks. Jan Oleszko SAC – Rektor Wspólnoty Pallotynów na Karczówce,
17. Ks. Zygfryd Wiecha – Superior Klasztoru Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej na Świętym Krzyżu,
18. Mirosław Pawlak- Prezes Zarządu Wojewódzkiego Związku OSP RP Województwa Świętokrzyskiego,
19. Marcin Majcher- burmistrz Miasta i Gminy Ożarów,
20. Ryszard Bień- Wójt Gminy Klimontów,
21. Paweł Zagaja – Wójt Gminy Nowy Korczyn,
22. prof. zw. dr hab. Marek Przeniosło – Instytut Historii Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.

Ad.5

Dyrektor Departamentu Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki - Jacek Kowalczyk przedstawił program obchodów uczczenia 100. Rocznicy Czynu Niepodległościowego Polaków podczas I Wojny Światowej.

Poinformował, że od daty ukonstytuowania się Komitetu Honorowego tj. 24 kwietnia 2014r. miało miejsce kilka wydarzeń, wśród których wymienił wystawę Muzeum Narodowego pod tytułem „O wojnę powszechną za wolność ludów”. Wydane zostało również kilka publikacji poświęconych tej tematyce.

Przedstawił kalendarz obchodów organizowanych na terenie całego województwa przy udziale samorządów gminnych i powiatowych. Od 6 lipca br. rozpocznie się cykl przedsięwzięć, które będą promować te wydarzenia. 12 sierpnia 2014r. na Placu Wolności w Kielcach zostanie odsłonięty pomnik Marszałka Józefa Piłsudskiego, częściowo ufundowany ze środków samorządu województwa. Przedsięwzięcie to realizowane jest przez Miasto Kielce, dzięki inicjatywie stowarzyszenia „Komitet Obywatelski budowy Pomnika Józefa Piłsudskiego”, któremu przewodniczy radny województwa Janusz Koza.

Na przełomie sierpnia i września ukaże się unikalna publikacja, wydana przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną, poświęcona czynowi niepodległościowemu. 7 września br. na Świętym Krzyżu nastąpi otwarcie odbudowanej wieży, która została zniszczona przez wojska austriackie w 1914r. W Czarkowach i Gminie Ożarów będzie miało miejsce wielkie wydarzenie z udziałem Prezydenta RP: Obchody 100 rocznicy nominacji oficerskiej I Pułku Piechoty Legionów.

W listopadzie odbędzie się sesja naukowa zorganizowana przez Archiwum Państwowe wspólnie z Instytutem Historii Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Zwieńczeniem obchodów będą dwa tematyczne koncerty Filharmonii Świętokrzyskiej.

Ad.6

Prof. dr hab. Marek Przeniosło z Instytutu Historii Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach wygłosił referat, w którym przedstawił przebieg walk I Pułku Piechoty Legionów na Ziemi Świętokrzyskiej (wystąpienie stanowi załącznik nr 7).

Wiceprzewodniczący Sejmiku Józef Grabowski uznał, że istotą czynu niepodległościowego były dwa elementy: pojawiła się szansa walki o niepodległość, ale także nastąpiło przeobrażenie świadomości. Wymagało to wiele pracy, aby społeczeństwo zobaczyło sens demokratycznej walki o niepodległość. To pouczające, że w XXI wieku wracamy do tych wydarzeń. W ubiegłym roku wiele uwagi poświęciliśmy na upamiętnienie 150 rocznicy Powstania Styczniowego, w tym roku czcimy 100. Rocznicę Czynu Niepodległościowego Polaków podczas I wojny światowej. Jest to spłacaniem przez nasze społeczeństwo długu wdzięczności dla tamtych pokoleń. Przypominanie i upamiętnianie tamtych wydarzeń składa się na naszą działalność potwierdzającą patriotyzm i trwanie społeczeństwa w kształtowaniu struktur demokratycznych.

Ad. 7

Marzena Marczevska przewodnicząca Komisji Edukacji, Kultury i Sportu przedstawiła treść Apelu radnych Województwa Świętokrzyskiego w sprawie 100. Rocznicy Czynu Niepodległościowego Polaków podczas I wojny światowej:

Apel

radnych Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego

w 100. Rocznicę Czynu Niepodległościowego Polaków podczas I wojny światowej

Mieszkańcy Województwa Świętokrzyskiego!

W tym roku mija 100 lat od rozpoczęcia wojny, która - chociaż przyniosła śmierć i zniszczenie narodom całego świata - Polsce przywróciła wolność. I Wojna Światowa była

tragedią dla całej Europy, jej zwykłych obywateli oraz wielu żołnierzy. Oni złożyli Polsce ofiarę najwyższą.

Wymarsz strzelców Józefa Piłsudskiego z krakowskich Oleandrów stał się zaczynem i symbolem walki Polaków o wolną Ojczyznę. W Kielcach padły pierwsze strzały w tej walce, a o ich znaczeniu Józef Piłsudski na V Zjeździe Związku Legionistów Polskich mówił: *...Kielce są tak wyjątkowo drogie myślom i wspomnieniom wielkiej części legionistów, bo tu był pierwszy pocałunek wojny, bo tu był pierwszy krok do awantur naszych girlandy...*

Pamiętamy i czcimy dziś żołnierzy legionów, którzy stoczyli bitwy i potyczki na ziemi świętokrzyskiej. Szczególny hołd oddajemy żołnierzom 1. Pułku Piechoty Legionów, poległym 23 września 1914 r. w pierwszej bitwie pod Czarkowami.

Przypominamy naszych żołnierzy walczących w oddziałach Pierwszej Kompanii Kadrowej i Legionów Polskich, kompanii Bajorczyków i Armii Polskiej we Francji, Legionu Puławskiego, Brygady Strzelców Polskich i Korpusów Polskich w Rosji oraz przywódców, m.in.: Józefa Piłsudskiego, Ignacego Jana Paderewskiego, Wincentego Witosa, Romana Dmowskiego, Ignacego Daszyńskiego, Wojciecha Korfatego. Pamiętamy o tragedii setek tysięcy Polaków przymusowo wcielonych do wrogich armii i walczących przeciwko sobie, brat przeciw bratu.

Wierzymy, że program obchodów 100. Rocznicy Czynu Niepodległościowego Polaków podczas I Wojny Światowej będzie zbiorową lekcją historii, obywatelskiej edukacji i politycznej mądrości. Dziękujemy Komitetowi Honorowemu i organizatorom tych uroczystości w województwie świętokrzyskim - samorządom lokalnym, organizacjom społecznym, instytucjom kultury i oświaty - za podjęte inicjatywy i patriotyczną pracę na rzecz narodowego dziedzictwa.

My, Radni Województwa Świętokrzyskiego, w 100. rocznicę zrywu niepodległościowego Polaków oddajemy hołd wszystkim żołnierzom, członkom organizacji, którzy podczas I wojny światowej podjęli walkę o przywrócenie Państwa Polskiego.

Pamiętając o krwi przelanej w walce o wolność Ojczyzny, apelujemy do wszystkich mieszkańców województwa o godne uczczenie miejsc pamięci narodowej, ludzi i wydarzeń.

Znając cenę wolności, wołamy dziś o pokój.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Józef Grabowski poddał pod głosowanie projekt uchwały w sprawie przyjęcia Apelu w 100. Rocznicę Czynu Niepodległościowego Polaków podczas I wojny światowej.

Uchwała XLIV/ 768 /14 ww. została podjęta przez Sejmik jednogłośnie i stanowi załącznik nr 8 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku

Józef Grabowski

Protokół sporządziła:

Iwona Muter